

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 104
1 Μαρτίου 2003

Τό παράθυρο τοῦ Θεοῦ

Ανοιχτό τό παράθυρο τοῦ Θεοῦ. Στιγμένοι ὅλοι μας, ἄνθρωποι τοῦ «προχθές» καί τοῦ «χθές» καί τοῦ «σήμερα», μέ ἀκράτητη περιέργεια καί μέ λαχτάρα γνώσης, στίο περβάζι του. Μικρό τό ἀνοιγμά του, προσαρμοσμένο σοφά στά «πεπερασμένα» ἀνθρώπινα μέτρα μας. Σέ ἀδιάκοπη διαστολή τό βεληνεκές τῆς ἀνησυχίας μας, τοῦ θαυμασμοῦ μας καί τῆς ἔρευνάς μας, καθώς ἀγκαλιάζει τήν ἀπεραντισμένη τοῦ «σύμπαντος κόσμου» καί καθώς προσεγγίζει καί ἐγγίζει διακριτικά καί σεβαστικά τό θρόνο τοῦ Θεοῦ. Συναρπαστική καί ἀφυπνιστική ἡ πράξη τῆς περιπλάνησης τοῦ βλέμματός μας καί τοῦ λογισμοῦ μας σιτούς ἀτέρμονες ὀρίζοντες τῆς Δημιουργίας. Ἀλυσίδα οἱ ἐντυπώσεις, πού συλλέγονται, πού στιβάζονται μέσα μας καί πού ταξινομοῦνται στίο ἀρχεῖο τῆς ἐπιστήμης μας καί τῆς προσωπικῆς ἢ κοινῆς ἐμπειρίας μας.

Η Δημιουργία μέ τήν ἀσύλληπτα τέλεια «διακόσμησή» της, ἡ ἀπέραντη ὁμορφιά, ἡ ἀδιατάρακτη ἰσορροπία, ἡ γόνιμη ἐπικυριαρχία τοῦ πνεύματός μας στήν ὑλική κτίση, συνθέτουν τόν πολυσύνθετο πίνακα τοῦ σύμπαντος, πού πλάστηκε ἀπό τά δάχτυλα τοῦ ἁπείρου Θεοῦ «καλός λίαν» καί πού βρίσκεται πάντα ἀνοιχτός καί ἀποκαλυπτικός μπροστά μας. Ο «κόσμος» (παγκόσμια τάξη, εὐκοσμία), μέ τήν ἀληθινή, Βιβλική του ἔννοια καί τήν πραγματική

του διάστασι, διακρίνεται καί φωτογραφίζεται, έντυπωσιακός, από τό παράθυρο τών αισθήσεών μας καί τοῦ λογισμοῦ μας.

Οί αισθήσεις μας, πού έρευνοῦν τήν άπέραντη όμορφιά καί ό λογισμός μας, πού έπεξεργάζεται τά στοιχεΐα τών παρατηρήσεών μας καί τής έρευνάς μας, εΐναι τό όρθάνοιχτο παράθυρο. Δώρο Θεοῦ, πού ανταποκρίνεται στή θεόπνευστη μαρτυρία: «καί έποίησεν ό Θεός τόν άνθρωπον, κατ' εΐκόνα Θεοῦ έποίησεν αὐτόν» (Γενέσ. α' 27). Λογικό καί χαρισματικό. Ίκανό νά συλλέγει μεθοδικά γνώσεις. Νά χτίζει τό «μέλαθρο» τής έπιστήμης. Νά βηματίζει από τό κάλος τοῦ όρατοῦ δημιουργήματος στό μυστήριο τοῦ άόρατου Δημιουργοῦ.

Εμεῖς οἱ άνθρωποι, οἱ ζωντανές εΐκόνες τοῦ Θεοῦ, στεκόμαστε, άπ' ετή γέννησή μας ἴσαμε τό θάνατό μας, περίεργοι, μπροστά στό άνοιχτό παράθυρο. Καθηλώνουμε, θαμπωμένοι, τά όρθάνοιχτα μάτια μας στήν πολύπλοκη καί πολυσήμαντη ύλική δημιουργία. Άφουγκραζόμαστε άχώρταγα τή μελωδία τής παγκόσμιας άρμονίας. Κοινωνοῦμε στόν κρατήρα τοῦ άσύλληπτου κάλους. Άνασύρουμε διακριτικά τόν πέπλο καί ανακαλύπτουμε τούς κρυφούς νόμους τής λειτουργίας τών όντων. Καί συνειδητοποιοῦμε, πώς όλα όσα βλέπουμε καί όσα μετράμε, έντάσσονται στό μεγάλο μυστήριο τής άπειρης θείας σοφίας καί τής άπροσμέτρητης θείας άγάπης. Δέν άποτελοῦν συμπτώματα άλογης τύχης. Μήτε μās περιφρουροῦν μέ τήν καχυποψία τοῦ ανταγωνιστή. Εΐναι ή ζωντανή βίβλος τών θαυμασίων τοῦ Θεοῦ. «Ώψομαι τούς οὐρανούς, έργα τών δακτύλων σου, σελήνην καί άστέρας, ή σύ έθεμελίωσας» (Ψαλμ. ν' 4). «Οἱ οὐρανοί διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δέ χειρῶν αὐτοῦ αναγγέλλει τό στερέωμα» (Ψαλμ. ιν' 1).

Οί έπιστήμες μας, όλες οἱ έπιστήμες μας, οἱ φυσικές καί οἱ άνθρωπολογικές, δέν εΐναι τίποτα άλλο, παρά ή μέτρηση καί ή καταγραφή καί ή άξιοποίηση τών στοιχείων, πού μās δίνει ή έντονη καί μεθοδική παρατήρησή μας. Ό βηματισμός μας στό όρατό καί τό άγγιγμά μας στό άόρατο. Ή σταδιακή καί έμπονη άποκρυπτογράφηση τών κρυφών νόμων, πού ρυθμίζουν τή λειτουργία τοῦ σύμπαντος. Τής σχέσης τής πληρότητας μέ τή σχετικότητα. Τής έλευθερίας μέ τήν έναρμόνηση. Έρευνοῦμε, εΐσδύουμε, όλοένα καί βαθύτερα, στόν άπόρρητο κώδικα. Καί, πάλι, διαπιστώνουμε, πώς βρισκόμαστε στά κράσπεδα τής γνώσης. Στίς παρυφές τοῦ όρους, πού καλύπτεται από τό θεΐο γνώφο καί κρατάει μυστικό καί άπροσπέλαστο τό άπειρο μεγαλειό τοῦ Θεοῦ.

Βατικάνειοι 'Ακροβατισμοί

Πολλοί, αναλύοντας τά περίεργα τερτίπια τῆς δημόσιας προβολῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, κάνουν λόγο γιά ἐκδηλώσεις καθυστερημένης ἐφηβείας. Ἄλλοι διαπιστώνουν τήν ἴδια παθογένεια, ἀλλά μέ διαφορετική διαδρομή. Μιλοῦν γιά ἀρρωστημένη παλινδρόμηση στό ναρκισσισμό τῆς ἐφηβείας.

Οἱ διαπιστώσεις αὐτές μπορεῖ νά καλύπτουν λίγες ἢ περισσότερες ἀπό τίς ιδιόρρυθμες ἀρχιεπισκοπικές συμπεριφορές. Μπορεῖ νά ἐρμηνεύουν τήν ἀκατάσχετη, ἐκκοσμικευμένη αὐτοπροβολή του καί τήν ἀδικαίωτη αὐτοανάδειξη του. Μπορεῖ νά σκανάρουν τήν ἐπίμονη διακίνηση, πάνω στή δημόσια σκηνή, τοῦ τεχνητά φωτισμένου προφίλ του. Ἄλλά δέν ἀπαντοῦν στά ἐρωτηματικά, πού μορφοποιεῖ ἕνας καθαρά θεολογικός καί ἐκκλησιαστικός προβληματισμός. Δέν προσδιορίζουν καί δέν ἐκτιμοῦν τήν ιδιότυπη διακίνηση τοῦ κ. Χριστόδουλου μέσα στόν ἐκκλησιαστικό ἱστορικό χώρο, πλάϊ στίς μορφές τῶν μεγάλων Πατέρων μας καί στή ροή τῶν γεγονό-

των, πού διαμόρφωσαν ἢ πού ἀνατάραξαν τή δόξα τῆς Ἐκκλησίας.

Στή συνάφεια αὐτή, ἡ ἀνάλυση τῶν μεθοδεύσεών του καί τῶν θεολογικῶν ἀκροβατισμῶν του ὁδηγεῖ στό συμπέρασμα, ὅτι, «ἐν εἰκοστῷ πρώτῳ αἰῶνι», ὁ Ἐπίσκοπος τῆς πόλης τῶν Ἀθηνῶν ὀπισθοδρομεῖ στά πιά ὑπερφίαλα, στά πιά «grotesque» ἱστορικά μορφώματα τῆς Παπωσύνης. Σέ χρονική καμπή, πού ὁ ρωμαιοκαθολικός κόσμος προβληματίζεται σοβαρά καί προσεγγίζει μέ νοσταλγία τήν Ἀγιοπνευματική συνθετικότητα καί τήν ἰσορροπία τῆς Ὁρθόδοξης Συνοδικότητας, ὁ «κατά νόμον» πρόεδρος τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων τῆς ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας λιποτακτεῖ ἀπό τήν ἀγαπητική σχέση καί ἀπό τήν Χριστοκεντρική ἀναφορά τῆς Συνοδικότητας καί καθιερώνει τόν ἑαυτό του καί τό ρόλο του ὡς συνισταμένη καί ὡς αὐθεντικό ἐκφραστή τῶν τάσεων καί ροπῶν ὁλόκληρης τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρεμβολῆς(!!). Καί τῶν Ἐπισκόπων, καί τοῦ ἱερατείου καί τῶν λαϊκῶν μελῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Δέν εἶναι δική μας ἡ ἀθεολόγητη καί

ή ανιστόρητη φράση. "Έχει έκπορευτεῖ ἀπὸ τὸ δικό του στόμα. Καί, μάλιστα, σέ ὥρα ἐπίσημης ἀγόρευσης μπροστά σ' ὁλόκληρο τὸ Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ τόλμη του ἢ οἱ σπασμοί τῆς ὑπεροψίας του τὸν ἔκαναν νά αὐτοπροσδιοριστεῖ καί νά ἀποκαλυφθεῖ, ἐπίσημα, κατὰ τὴ συνέλευση τοῦ περασμένου Ὀκτωβρίου, ὡς ἀπόλυτος μονάρχης. Νά ἐκθέσει, τόσο ἀπόλυτα καί τόσο ἀρρωστημένα, τὰ ἐξουσιαστικά ὄνειρά του. Νά ὑπερυψώσει, σά σέ Παπική καθέδρα, τὴν παρουσία του καί τὴν ὑπευθυνότητά του. Καί νά διατυπώσει ἀρχές ἐκκλησιολογικές, πού μονάχα στὰ ἐνδότερα τοῦ Βατικανοῦ (καί μάλιστα σέ παρωχημένο χρόνο) θά περίμενε κανεὶς νά τίς ἀκούσει.

Μιλώντας ὁ Χριστόδουλος γιὰ τὴν ἐνότητα τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας καί, κατ' ἐπέκταση, γιὰ τὴν ἐνότητα ὁλόκληρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, δέν τὴ συνέδεσε καί δέν τὴν ἐξάρτησε ἀπὸ τὴν ἡρεμη, σοφὴ καί Ἀγιοπνευματικὴ Συνοδικότητα. Ἀπὸ τὴν πιστὴ, τὴ χαρισματικὴ ὁμοφωνία τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας. Καί ἀπὸ τὴ ροὴ τῆς ἀγαπητικῆς αὐτῆς ἐνότητας στὰ μέλη τῆς Εὐχαριστιακῆς κοινότητος. Παρουσίασε ὡς ἐνότητα τὸ ἀρρωστημένο καί ἐκφυλισμένο παράγωγο τῆς «subordinatio». Τὴν ὑποταγὴ τῶν 80 Μητροπολιτῶν στὴν ἐξουσία του καί στὴ θέλησή του. Καί σχηματοποίησε τὴν ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση σέ πυραμίδα, πού στὴν κορυφὴ τῆς βρίσκεται θρονιασμένος μεγάλοπρεπα, ὅχι ὡς «προκαθήμενος», ἀλλὰ ὡς «ἐπικαθήμενος», ὁ

Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος.

Ἡ φράση του δέν ἔχει ξαναακουστεῖ στό σεμνὸ Ὁρθόδοξο αὐλόγυρο. Καί δέν θά μπορέσει κανεὶς, ὅσο καί ἂν ψάξει, νά τὴ βρεῖ στὰ Πρακτικά τῶν Συνεδριάσεων τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Εἶπε: «Ὁ πρόεδρος (δηλαδή ὁ ἴδιος) ἀποτελεῖ τὴ συνισταμένη τῶν διαφορῶν τάσεων καί ροπῶν ἐντὸς καί ἐκτὸς τῆς Ἱεραρχίας».

«Στηλίτευσε τὸ φαινόμενο ἀντεγκλήσεων καί ἐρίδων, σχολιασμῶν καί ἐπικρίσεων ἐκτὸς τῶν ἀρμοδίων ἐκκλησιαστικῶν ὀργάνων ἐκ μέρους Ἱεραρχῶν, συνήθως κατὰ τοῦ Προκαθήμενου τῆς Ἐκκλησίας, καί τῆς δημόσιας διαφοροποίησης πρὸς ἀποφάσεις τῶν Συνοδικῶν ὀργάνων, ὡς δεῖγμα ἐκκοσμίκευσης τῶν φορέων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας καί ἀπόπειρα τραυματισμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσώπων καί δημιουργίας ρωγμῶν στὸ σῶμα τῆς Ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας».

Καί (αὐτάρεσκα καί ὑπεροπτικά): «ὑπενθύμισε τόσο τὴν ἄψογη καί σύμφωνη μέ τοὺς Ἱερούς Κανόνες λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ ἀσφαλίστικὴ δικλίδα ἀπὸ τυχόν καταχρήσεις ἐξουσίας καί ἐλέγχει πάντας, καθὼς κάθε Ἱεράρχης καταθέτει τὴ γνώμη του, ζητεῖ λόγον καί περιστέλλει κάθε κίνηση ἀπόκλισης ἀπὸ τὴν ἀλήθεια καί τὴν ὀρθότητα, ὅσο καί τὴ θωράκιση τοῦ προσώπου τοῦ Προκαθήμενου τῆς Ἐκκλησίας ἐναντὶ ἐσωτερικῶν καί ἐξωτερικῶν προσβολῶν».

Ὅλη αὐτὴ ἡ διαλεκτικὴ ἀποτελεῖ Βατικάνεια θωράκιση μιᾶς ἐκκοσμιευμένης ἐκκλησιαστικῆς μοναρχίας, πού δέν ἔχει καμμιά σχέση μέ τὴν Ὁρ-

θόδοξη Συνοδική έμπειρία. Μέ την ίσο-
τιμία τών Έπισκόπων. Μέ την άρχή της
συνυπευθυνότητας. Μέ την άπόλυτη
έλευθερία έκφρασης και διατύπωσης
γνώμης. Μέ τό σεβασμό τών Κανονι-
κών Διατάξεων. Και μέ τό χρέος εύθυ-
γράμμισης όλων στίς συμπεριφορές
τών Πατέρων.

Όλο τόν πλοΰτο, όλη την έμπειρία
και όλη τή ζωτικότητα της Όρθοδοξίας
τά συνέθλιψε μέσα στην άγαρμψη
χούφτα της φιλοδοξίας του.

1. Ίσοτιμία και Συνοδική αύθεντία.

Ρωτάμε και τόν ίδιο και τόν άθεο-
λόγητο περίγυρό του, πού τόλμησε νά
δώσει στη δημοσιότητα την ξεκρέμα-
στη δήλωσή του: Τί σημαίνει ό ίσχυρι-
σμός, ότι «ό Αρχιεπίσκοπος άποτελεί
τή συνισταμένη τών διαφόρων τάσεων
και ροπών έντός και έκτός της Ίεραρ-
χίας»;

Άραγε άποτελεί ένημέρωση, ότι ό
Άρχιεπίσκοπος έχει στό συρτάρι του
τίς υπεύθυνες έξουσιοδοτήσεις όλων
τών μελών της Ίεραρχίας, μέ τίς όποιες
του παραχωρούν τό δικαίωμα νά τούς
έκπροσωπεί και νά μιλάει γιά λογαρια-
σμό τους;

Άλλά, τέτοια έξουσιοδότηση δέν ύ-
πάρχει. Άν υπήρχε, θά άποδεικνυε άν-
εύθυνους τούς υπεύθυνους Ίεράρχες.
Και θά καθιστούσε ά-συνοδική, τή Συ-
νοδική Όρθόδοξη Έκκλησία.

Μήπως ή άρχιεπισκοπική δήλωση
θέλει νά δημοσιοποιήσει, ότι ό προ-
καθήμενος είναι τόσο ικανός και δια-
θέτει τέτοια ποιότητα εύφυΐας και διαί-
σθησης, πού είναι σέ θέση νά γνωρίζει,
πρίν καν έκφραστούν, τίς άπόψεις και

τίς προθέσεις τών 80 συνιεραρχών του,
τίς ποικίλες τάσεις τους και τίς ποικίλες
ροπές τους και μπορεί, μέ μιά του κίνη-
ση, νά τίς περνάει όλες άπό τό μίξερ
της έπεξεργασίας του και νά δημιουρ-
γεί τόν πολτό της όμοφωνίας και της
τελικής, συλλογικής άπόφασης;

Άν έννοεί κάτι τέτοιο, είναι πρό-
δηλο, ότι βγάξει έξω άπό τή διαδικασία
της έκκλησιαστικής διοίκησης τό Συνο-
δικό θεσμό και βάζει στό ράφι της ά-
δράνειας τούς συνοδικούς Μητροπο-
λίτες. Ό ίδιος, σέ μιά και μόνη στιγμή,
μπορεί νά πολτοποιεί τίς τάσεις και
τίς ροπές και νά δίνει τό συνθετικό ά-
ποτέλεσμα. Και αυτό, δίχως συζητή-
σεις, δίχως άντεγκλήσεις και δίχως
ψηφοφορίες.

Μήπως, πάλι, ή έκφραση αύτή του
κ. Χριστόδουλου ύποστασιοποιείται
και άντλεϊ κύρος άπό κάποιο Ίερό Κα-
νόνα Οίκουμενικής Συνόδου, πού ύπο-
χρεώνει όλους τούς Έπισκόπους νά
έκχωρούν τά έπισκοπικά δικαιώματά
τους στον πρόεδρο του Συνοδικού Σώ-
ματος;

Και μόνο νά σκεφτεί κανείς την πι-
θανότητα διασύνδεσης της δήλωσης
Χριστόδουλου μέ κάποιον Ίερό Κανό-
να, θά κάνει πράξη βλασφημίας. Θά
προδώσει τή Συνοδική εύαισθησία της
Όρθόδοξης Έκκλησίας και θά αφήσει
νά νοηθεί, ότι συμπαθεί τό Δυτικό όλο-
κληρωτισμό. Την υπερύψωση του Πά-
πα πάνω άπό όλους τούς Έπισκόπους
και την άνάδειξη του σέ πηγή άπόλυ-
της και μοναδικής αύθεντίας.

Πέρα άπό όλα αυτά τά άναπάντη-
τα έρωτηματικά, όρθώνεται μπροστά
μας και ένα άλλο, πού έξάγει την προ-
βληματική έξω άπό την αίθουσα τών
Συνοδικών Συνεδριάσεων και έξω άπό

τό κλίμα τῆς στενῆς σχέσης καί ἰσότη-
μης συνεργασίας τῶν Ἐπισκόπων τῆς
Ἐκκλησίας.

Ὁ κ. Χριστόδουλος δήλωσε, ὅτι εἶναι
«*ἡ συνισταμένη τῶν διαφορῶν τάσεων
καί ροπῶν*», ὄχι μόνο τοῦ Συνοδικοῦ
χώρου, ἀλλά καί αὐτῶν, πού διαμορ-
φώνονται «*καί ἐκτός τῆς Ἱεραρχίας*».

Αὐτό πιά καί ἂν εἶναι τόλμημα. Ξε-
περνάει καί τὰ ὅρια τοῦ θράσους. Σκε-
φθεῖτε, μετρεῖστε καί ἀξιολογεῖστε. Ἐ-
ξω ἀπό τό Συνοδικό Μέγαρο κινεῖται
καί διακινεῖται ἡ λαοθάλασσα. Τά μέλη
τῆς Ἐκκλησίας μέ τὰ ποικίλα προβλή-
ματά τους. Ὁ θεολογικός στοχασμός
μέ τίς ζυμώσεις του, μέ τίς ἀποκλίσεις
του ἦ, ἀκόμα καί μέ τίς παραχαράξεις
του. Τό πλήθος τῶν ἀλλόδοξων καί τῶν
ἀλλόθρησκων, μέ τίς προκατασκευές
τους καί τίς ἐμμονές τους. Τά κλιμάκια
τῶν ἀθέων, μέ τό μένος καί μέ τήν καλὰ
κουρδισμένη πολεμική μηχανή. Ἐ,
λοιπόν (τό σκέπτεστε;) ὅλα αὐτά τά
στοιχεῖα, τά ἐτερόκλητα καί ἀσύμβα-
τα, ὅλες αὐτές τίς τάσεις καί τίς ροπές
ἔχει τήν ἱκανότητα ὁ κ. Χριστόδουλος
νά τίς ἐπεξεργάζεται, νά τίς ζυμώνει,
νά τίς πολτοποιεῖ καί νά διαμορφώνει
τήν ἐνιαία ἐκκλησιαστική πολιτική καί
τό συνθετικό πρόγραμμα ποιμαντικῆς
δράσης, πού θά ἀναδείξουν τήν Ὁρ-
θοδοξία καί πού θά τροφοδοτήσουν
πνευματικά τό σύγχρονο ἄνθρωπο;

Πρέπει νά ὁμολογηθεῖ, ὅτι καί ἡ ἔ-
παρση καί ἡ φιλοδοξία, ἅμα ξεπερά-
σουν κάποια ἀναχώματα, πέφτουν
στήν κοιλάδα τοῦ γελοίου.

Ὁ Χριστόδουλος, μέ τήν ἀγωνία του
νά ὑπερυψώσει τό ἄτομό του καί μέ
τούς πρωτότυπους, στή σκοτεινότητά
τους, σχεδιασμούς ὑποτίμησης καί
ὑποδούλωσης τῶν συνιεραρχῶν του,

καταλύει τήν ἰσοτιμία τῶν Ἐπισκόπων
καί ἀκυρώνει τή Συνοδικότητα. Σπή θέ-
ση τῶν πολλῶν, τοποθετεῖ τόν ἕνα,
τόν ἑαυτό του. Τήν αὐθεντία, πού τή
στοιχειοθετεῖ ἡ ἐπιφοίτηση τοῦ Παν-
αγίου Πνεύματος στή συναγμένη ἀ-
δελφότητα τῶν διαδόχων τῶν ἀγίων
Ἀποστόλων, τή σφετερίζεται ὁ ἕνας,
πού ὑπερεξαίρει τήν ἐξουσία του καί
τήν ἀρμοδιότητά του πάνω ἀπό τή Χα-
ρισματική Σύναξη καί πάνω ἀπό τήν
ὁμόγνωμη ἢ τήν πλειοψηφική ἀπό-
φανση τῶν ποιμένων τῶν τοπικῶν Ἐκ-
κλησιῶν.

Εἶναι ἀνάγκη, γιά νά ξαναφέρουμε
τή συζήτηση στή σοβαρότητα, νά ὑπο-
γραμμίσουμε τά αὐτονόητα.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν ὑπερ-
υψώνει τήν καθέδρα τοῦ προέδρου τοῦ
Συνοδικοῦ Σώματος. Δέ συγκατανεύει
στήν ἐγκαθίδρυση διακρίσεων, ὅπως
συμβαίνει στή ρωμαϊκή ἀπολυταρχία.
Οὔτε «κάμπτει γόνου» στή νοσηρή φιλο-
δοξία τοῦ ὁποιουδήποτε Παπίσκου.
Βλέπει ὅλους τούς Ἐπισκόπους ἴσους.
Μέ ἴσα δικαιώματα καί μέ ἴσες εὐθύνες.
Συναχθοφόρους τοῦ βάρους τῆς ἀτί-
μητης ἀλήθειας καί τῆς λυτρωτικῆς Χά-
ρης. Καί συνυπεύθυνους γιά τήν πη-
δαλιουχία τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας.
Ὅλοι πατέρες καί ὅλοι ποιμένες. Ὅλοι
διάδοχοι τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καί
ὅλοι ἰσότιμοι πάρεδροι στήν Τράπεζα
τῆς Εὐχαριστίας καί στήν Τράπεζα τῶν
Συνοδικῶν διασκέψεων. Τό ὑπόūr-
γημα τοῦ προέδρου, τιμητική πρόσ-
θετη εὐθύνη, δέ δημιουργεῖ ἄλλο, ἀνώ-
τερο βαθμό ἐξουσίας, ἐξουσιοδοτημέ-
νο μέ τήν ἀρμοδιότητα νά «ἄρχει» καί
νά «κατεξουσιάζει» στήν παρεμβολή
τῶν συνεπισκόπων του.

Ἡ ἰσότητα τῶν Ἐπισκόπων εἶναι θεμελιακή καί ἀπαραβίαστη ἀρχή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησιολογίας. Ἀφήνει ἀνέγγιχτη τὴν καθέδρα τῆς ὑπερούσιας Παρουσίας καί τῆς ὑπέρτατης Ἐξουσίας γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέα, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δημιουργεῖ κάθετη ἐξάρτηση ὅλων καί ὑπαρξιακό ἄνοιγμα στὴν πνοή τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Καί ὑποτάσσει καί τὸ λογισμό καί τὸ συναίσθημα καί τὴν εὐθύνη καί τὴν ἀγωνία τῶν χαρισματοῦχων ποιμένων στὴ μυστική πληροφόρηση, πού συνοψίζεται μέ τὴν ἀποστολική μαρτυρία: «ἔδοξε τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν» (Πράξ. ιε' 28).

Σ' αὐτό τὸ κλίμα δέν εὐδοκιμεῖ ἡ ἔπαρση. Καί δέ νομιμοποιεῖται ἡ ἀνάδειξη τοῦ προέδρου ὡς «συνισταμένης τῶν διαφορῶν τάσεων καί ροπῶν ἐντός καί ἐκτός τῆς ἱεραρχίας». Ἀποδέκτης τῶν «διαφορῶν τάσεων καί ροπῶν», πού ἐμπνέουν ἢ συνταράσσουν τίς λαϊκές μάζες, εἶναι ἡ Ἱερά Σύνοδος ὅλων τῶν Ἐπισκόπων. Καί συνισταμένη τῶν ἀπόψεων τῶν Ἐπισκόπων, τῆς προσευχῆς τους καί τῆς σοφίας τους καί τοῦ ἀγαπητικοῦ διαλόγου τους, εἶναι πάλι ἡ Σύνοδος. Αὐτὴ δέχεται τὴν κραυγὴ ἀγωνίας τοῦ λαοῦ. Καί αὐτὴ ἀποκρίνεται μέ τὴν ὁμόψυχη ἀποδοχὴ τῆς «ὁδηγίας τοῦ Πνεύματος» καί μέ τὴν ὁμόφωνη ἐξαγγελία τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ στὴν Εὐχαριστιακὴ Σύναξη τῶν πιστῶν.

Μεταφέρω, ἐνδεικτικά καί ἐπιβεβαιωτικά, ἓνα μικρὸ ἀπόσπασμα, ἀπὸ τὴν ὀγκώδη ἐργασία τοῦ μακαριστοῦ καθηγητῆ ὅλων μας, τοῦ Ἰωάννη Καρμίρη.

«Μεταξύ τῶν αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν «πρώτων» αὐτῶν ὑφί-

σταται ἰσότης, ἀντικατοπτρίζουσα ἀτελῶς τὴν ἰσότητα μεταξύ τῶν τρικῶν θείων προσώπων τῆς Ἀγίας Τριάδος. ἐντεῦθεν δέ ὑφίσταται καὶ ἐνότης ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ, κατ' ἐξοχὴν ἐκφραζομένη καὶ ἀποκορυφούμενη ἐν τῇ Συνόδῳ καὶ μάλιστα τῇ Πανορθοδόξῳ ἢ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ. Ἐκαστὴ ἐπὶ μέρους Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία αὐτοδιοικεῖται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῶν ἐαυτῆς ἐπισκόπων, συνερχομένων πάντων περιοδικῶς καὶ ἀποτελούντων τὴν Σύνοδον τῆς ἱεραρχίας ἐκάστης ἢ τὴν τοπικὴν Σύνοδον αὐτῆς, ἐκπροσωπούμενην ὅμως ὑπὸ διαρκοῦς ὀλιγομελοῦς Συνόδου, ἀπαρτιζομένης ἐξ ἐπισκόπων ἀλληλοδιαδόχως ὀριζομένων κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης. Τῆς ἱερᾶς Συνόδου προεδρεύει ὁ οἰκεῖος πατριάρχης ἢ ἀρχιεπίσκοπος, ὅστις εἶναι primus inter pares, ἀποδιδομένου αὐτῷ ἀπλοῦ πρωτείου τιμῆς μόνον καὶ οὐχὶ δικαιοδοσίας. Διότι τὸ τιμητικὸν πρωτεῖόν του ἐξισορροπεῖται διὰ τῆς ὑποχρεώσεώς του ὅπως μηδὲν πράττη ἄνευ τῆς συμφώνου γνώμης καὶ συγκαταθέσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐπισκόπων ἢ τῆς περὶ αὐτόν Συνόδου...» (Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, σελ. 526-527).

2. Ὁ ταπεινωτικός ὑποβιβασμός.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δέν περιορίστηκε στό νά αὐτοχριστεῖ «συνισταμένη» ὅλων τῶν τάσεων καί ροπῶν ἐντός καί ἐκτός τῆς Ἱεραρχίας. Ἀποτόλμησε καί νά παγιδέψει, σέ στενά, ἀσφυκτικά περιθώρια, τὸ δικαίωμα ἐλευθερίας τοῦ λόγου τῶν συνιεραρχῶν του καί νά ἀπενεργοποιήσῃ τὴν κριτικὴ τους.

Ἐκεῖνος κράτησε τό δικαίωμα (χωρίς νά τό θέσει στήν κρίση τοῦ Σώματος καί χωρίς νά ζητήσει τήν ψήφο τῆς ἐμπιστοσύνης) νά μιλάει «*έν παντί καιρῷ καί τότῳ*», κατενώπιον ὁποιασδήποτε ἀρχῆς καί ἐξουσίας καί νά ἐξαπολύει μιά ἀπίθανα διευρυμένη γκάμα ἀπόψεων. Ἀπό τίς πιά σοβαρές ἴσαμε τίς πιά παιδαριώδεις. Καί ἀπό τίς πιά προσβλητικές γιά τούς συνεπισκόπους του (ὅπως ὁ χαρακτηρισμός ὅτι αὐτός... προτεσταντίζει), ἴσαμε τίς προκλητικές ἐπικαλύψεις τῶν στενῶν φίλων του καί συνεργατῶν του ρασοφόρων, πού εἶναι γνωστοί στό πανελλήνιο, ὡς ὁμοφυλόφιλοι καί ὡς «ἀποδεδειγμένοι» καταχραστές τῶν οἰκονομικῶν τῶν Μητροπόλεων καί τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς περιφέρειας, πού καταληστεύουν.

Στούς 80 Μητροπολίτες ἔβαλε αὐστηροῦς περιοριστικούς ὅρους. Ἄν πιέζονται νά ἐκφέρουν κρίση, νά ἀρθρώσουν γνώμη, ἀντίθετη ἀπό αὐτή, πού διατυπώνει δημόσια ἡ στούς κλειστούς χώρους τῶν θεσμικῶν ὀργάνων ὁ προκαθήμενος, πρέπει νά τό κάνουν μόνο κατά τίς συνεδριάσεις τῆς Διαρκοῦς Συνόδου ἢ τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Σέ καμμία περίπτωση δέν θά πρέπει (κατά τό Χριστόδουλο) νά προβάλλουν στά παράθυρα τῶν Μέσων Ἐνημέρωσης καί νά ποῦν ἀνοιχτά καί ἀντρίκια τήν ἄποψή τους. Ἄν, μάλιστα, ἡ ἄποψη αὐτή εἶναι ἐπικριτική τῆς πολιτικῆς τοῦ κ. Χριστόδουλου, τότε θά πρέπει νά τή φυλάξουν ἀπόλυτα μυστική καί νά τή διατυπώσουν, μέ σεμνότητα μαθητή, ὅταν καί ἂν τούς δοθεῖ ἡ ἀρχιεπισκοπική ἄδεια.

Τή θέση του αὐτή τήν ἔχει διατυπώσει πολλές φορές, ἀπό τότε, πού ἀνέ-

βηκε τά σκαλοπάτια τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου. Τήν ἐπανέλαβε καί τελευταία, στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Ὀκτωβρίου, ἐνισχυμένη μέ πολλή δόση πικρίας.

Σύμφωνα μέ τό κείμενο, περίληψη τοῦ λόγου του, ὁ κ. Χριστόδουλος: «*Στηλίτευσε τό φαινόμενο ἀντεγκλήσεων καί ἐρίδων, σχολιασμῶν καί ἐπικρίσεων ἐκτός τῶν ἀρμοδίων ἐκκλησιαστικῶν ὀργάνων ἐκ μέρους Ἱεραρχῶν, συνήθως κατά τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας, καί τῆς δημόσιας διαφοροποίησης πρὸς ἀποφάσεις τῶν Συνοδικῶν ὀργάνων, ὡς δεῖγμα ἐκκοσμίκευσης τῶν φορέων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας καί ἀπόπειρα τραυματισμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσώπων καί δημιουργίας ρωγμῶν στό σώμα τῆς Ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας*».

Καί «*ὑπενθύμισε τόσο τήν ἄσφογη καί σύμφωνη μέ τούς Ἱερούς Κανόνες λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ συστήματος, τό ὁποῖο ἀποτελεῖ ἀσφαλιστική δικλείδα ἀπό τυχόν καταχρήσεις ἐξουσίας καί ἐλέγχει πάντας, καθὼς κάθε Ἱεράρχης καταθέτει τή γνώμη του, ζητεῖ λόγο καί περιστέλλει κάθε κίνηση ἀπόκλισης ἀπό τήν ἀλήθεια καί τήν ὀρθότητα, ὅσο καί τή θωράκιση τοῦ προσώπου τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας ἐναντί ἐσωτερικῶν καί ἐξωτερικῶν προσβολῶν*».

Ἴσως, στόν ἄπειρο ἀναγνώστη, φανεῖ ἐκκλησιαστικά δικαιωμένη ἡ περιοριστική αὐτή ἐπισήμανση τοῦ κ. Χριστόδουλου. Γιατί, ὁ ὁποιοσδήποτε Ἱεράρχης νά ξανοίγεται στίς ἐφημερίδες καί στίς τηλεοράσεις, γιά νά καταθέσει τή θεολογική διαφωνία του καί τήν

πικρόχολη κριτική του; Γιατί νά μή φέρει τό πρόβλημα, υπεύθυνα καί θαρρετά, στήν ἐπισκοπική Συνέλευση; Γιατί νά μήν ἐκδιπλώσει τήν κριτική του, ἀκόμα καί τό παράπονό του, γιά τήν τυχόν κακή διαχείριση τοῦ προεδρικοῦ προνομίου, μπροστά σέ ὅλους καί νά ἀκούσει καί τίς ἀπόψεις τῶν συναδέλφων του ἢ καί τίς ἐξηγήσεις τοῦ θεωρούμενου παραβάτη τῶν θεσμίων καί τῶν Ἱερῶν Κανονικῶν διατάξεων;

Αὐτή τήν ἀπορία θά τή διατυπώσει μόνο ὁ ἄπειρος ἀναγνώστης. Αὐτός, πού δέν παρακολουθεῖ ἀπό κοντά τήν ἐπικαιρότητα. Τά γεγονότα καί τίς συμπεριφορές. Γιατί αὐτός, πού βρίσκεται σέ ἄμεση ἐπαφή μέ τίς ἐκκλησιαστικές ζυμώσεις, μέ τό παιχνίδι, πού παίζεται στους κλειστούς Συνοδικούς χώρους, ξέρει, πώς ὁ Χριστόδουλος ἤ ἀποφεύγει, μέ διάφορα τεχνάσματα, τήν κριτική ἢ τήν ἐξουδετερώνει μέ ἐπιπόλαιες καί, συχνά, σκηνοθετημένες δικαιολογίες.

Στά πέντε χρόνια τῆς ἡγεμονίας του, δέν ὑπάρχει οὔτε μιά περίπτωση ἀποδοχῆς τῆς κριτικῆς καί ἀναγνώρισης κάποιου ἀπό τά πελώρια καί μοιραῖα σφάλματά του. Ὅσες φορές καί ὅσοι Ἱεράρχες τόλμησαν νά τοῦ ὑποδείξουν κραυγαλέα ἀτοπήματά του καί νά ζητήσουν ἀλλαγὴ τακτικῆς, εἰσέπραξαν τήν ὀργή του ἢ τό χλευασμό του.

Δέν προσπερνοῦμε τό φαινόμενο μέ γενικές καί ἀόριστες ἐπισημάνσεις. Θά ἀναφέρουμε ἐνδεικτικά, ἀλλά ὄχι καί μοναδικά, παραδείγματα τέτοιας, σκαιᾶς καί ἀπαράδεκτης ἀπόρριψης σοβαρῆς κριτικῆς. Ἐνα τέτοιο, κλασσικό καί τρανταχτό, εἶναι ἡ ἀναφορά Συνοδικῶν Συνέδρων, στίς πλαστο-

γραφίες τῶν ψηφοδελτίων κατὰ τή διαδικασία ἐκλογῆς Μητροπολιτῶν. Βρῆκαν τό θάρρος οἱ Συνοδικοί αὐτοί, νά βάλουν τό δάχτυλο στήν πληγή. Νά ἐπισημάνουν, ὅτι οἱ πλαστογραφίες ἔχουν γίνει ἀπό τόν ἴδιο τόν κ. Χριστόδουλο. Καί νά ζητήσουν τήν ἀλλαγὴ τοῦ συστήματος τῶν ἐκλογῶν, ἔτσι, πού νά διασφαλίζεται ἡ τίμια ἐκλογικὴ διαδικασία καί ἡ Κανονικὴ τάξη. Ὁ Χριστόδουλος, ἀναποκοκκινισμένος, ἀντέδρασε λέγοντας, πώς δέ γίνονται τέτοιες ἀτιμίες στή Σύνοδο. Καί ἔκλεισε, ἀπότομα, τό θέμα. Οὔτε γάτος, οὔτε ζημιά.

Παρόμοια ἦταν καί ἡ πρόσφατη ἀντίδρασή του, στή Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Ὀκτωβρίου. Κάποιοι Ἱεράρχες δέν ἄντεξαν. Φορτισμένοι ἀπό τίς πολλές του γκάφες καί ἀπό τό διασυρμό τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, πού τόν προκαλοῦν οἱ ἐφηβισμοί του, σήκωσαν τό ἀνάστημά τους καί μίλησαν μέ παρρησία. Διαμαρτυρήθηκαν γιά τόν αὐταρχισμό του. Γιά τή μετάλλαξη τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας σέ λόχο πειθαρχημένων στρατιωτῶν. Γιά τήν αἰχμαλωσίαν τῆς ψήφου, μέ τό σύστημα τῆς ἀνεπίτρεπτης διαπλοκῆς. Γιά τή διακίνηση τοῦ «πρώτου ἐν ἴσοις» στό δημόσιο χώρο, ὡς ὑπεροχικοῦ ἡγέτη καί ὡς ἀποκλειστικοῦ ἐκφραστή τοῦ πνεύματος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Καί ὁ Χριστόδουλος τί ἔκανε; Πώς ἀντέδρασε; Τούς ἄκουσε ὅλους, ἀλλά δέν παραδέχτηκε καμμιὰ ὑπόδειξή τους. Τούς ἀντέκρουσε, λέγοντας, ὅτι εἶναι ἄψογος στή διαχείριση τῆς ἐξουσίας του. Καί ὅτι ὅλες οἱ αἰτιάσεις ἀποτελοῦν ἀποκυήματα φαντασίας ἢ σπέρματα ζηλοφθονίας καί μίσους.

Μή σᾶς φανεῖ παράξενο. Ἀπό τήν

πολύωρη κριτική, πού τοῦ ἔγινε, ἀπό τόν μακρότατο κατάλογο τῶν ἀτοπημάτων του, πού τοῦ παρουσιάστηκε, δέν ξεδιάλεξε οὔτε ἓνα θέμα, οὔτε μιά παρατήρηση, πού νά τή βρῆκε δίκαιη. Οὔτε μιά συμπεριφορά πού νά ἔχει ἀνάγκη ἀναθεώρησης. Τούς κατατρόπωσε ὅλους (ἔτσι πίστεψε) μέ τίς ἀπαντήσεις του καί ἀφέθηκε νά ἐπιπλέει στούς ἀφρούς τῶν φαντασιώσεων του.

Σᾶς μεταφέρω ἓνα ἐπίσημο κείμενο, πού τόν ἐκφράζει καί πού, κατά πᾶσα πιθανότητα, εἶναι γέννημα τοῦ καλὰ μου του. Ἀλλά καί ἂν ἀκόμα δέν ἔχει παραχθεῖ ἀπό τό δικό του χέρι, ἐκεῖνος, πού τό χάραξε, θά πρέπει νά τό συνέταξε μέ τήν προοπτική νά ἱκανοποιήσει ἀπόλυτα τό ἀφεντικό του. Πρόκειται γιά τό ἐπίσημο δελτίο Τύπου, πού δημοσιεύεται στό περιοδικό «Ἐκκλησία» καί πού ἀναφέρεται στή δεύτερη μέρα τῆς Συνέλευσης τῆς Ἱεραρχίας.

Διαβάζουμε: «Εὐθύς ἀμέσως ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας εἰσήλθε στή συζήτηση, στή διατύπωση γνωμῶν, στήν ἄσκηση κριτικῆς, στήν ἔκφραση συμφωνίας ἢ διαφωνίας γιά τήν γενομένη χθές εἰσηγητική ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Στή συζήτηση ἔλαβαν μέρος κατά σειράν... Οἱ ἀπόψεις αὐτές εἶχαν ἄλλοτε μέν χαρακτηρη ἀπλοῦ σχολιασμοῦ, ἄλλοτε ἦσαν ἐπικριτικά, ἄλλοτε ἐπικυρωτικά, ἄλλοτε ἐποικοδομητικά ἢ ἀνῆκαν στήν κατηγορία τῶν προτάσεων.

Εἰς ὅλα αὐτά ἀπήντησε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος καί μέ πλῆθος ἐπιχειρημάτων πληρο-

φορικῶν καί συγκεκριμένων στοιχείων ἀπέδειξε ὅτι σέβεται ἀπόλυτα τό Συν-οδικό Σύστημα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ὅτι ὡς Πρόεδρος τῆς Δ.Ι.Σ. ἢ τῆς Ι.Σ.Ι. συνεργαζόμενος ἀκόμη καί στά ἐπουσιώδη μετά τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν καί τῶν ἀρμοδίων Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπηρεσιῶν, προσπαθεῖ μετά πλείστου μόχθου καί πλήθους δυσχερειῶν νά πράξει ὅ,τι εἶναι δυνατό καί καλύτερο γιά τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας καί γιά ὅλη τήν ἑλληνική κοινωνία... Τιά ὅλες αὐτές τίς ἐργῶδεις καί ἀγωνιώδεις προσπάθειες ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας, συμπλήρωσε ὁ Μακαριώτατος, ῥρονῶ ὅτι θά ἦταν δίκαιο νά δέχομαι ὄχι μόνον ἀρνητική κριτική καί ψόγο ὑπό μερικῶν, ἀλλά καί τόν δίκαιο ἔπαινο ἢ ἓνα ἀνθρώπινο «εὐχαριστῶ».

Τό δελτίο αὐτό Τύπου μᾶς δίνει τά ἐξῆς στοιχεῖα.

α) Παραδέχεται, ὅτι, μέσα στήν Ἱεραρχία, διατυπώθηκε κριτική γιά τόν τρόπο λειτουργίας τῶν Συνοδικῶν ὀργάνων καί ἔγιναν παράπονα γιά συγκεκριμένες συμπεριφορές τοῦ προέδρου Χριστόδουλου.

β) Στή μιά παράγραφο τοῦ δελτίου ἡ κριτική περνάει μέ ἀπαλό τόνο καί χαρακτηρίζεται «ἀπλός σχολιασμός» ἢ «ἀπόψεις ἐπικριτικά». Στήν ἐπόμενη, ὅμως, παράγραφο, πού ἀποτυπώνεται ἡ ἀντίδραση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, σημειώνονται, μέσα σέ εἰσαγωγικά, τά δικά του λόγια καί χαρακτηρίζονται οἱ παρεμβάσεις τῶν Μητροπολιτῶν «ἀρνητική κριτική» καί «ψόγος».

γ) Ἐν, ὅπως ἀπάντησε, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος συνεργάζεται «ἀκόμη καί στά ἐπουσιώδη μετά τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν», πῶς βρέθηκαν Μη-

τροπολίτες, πού τόν κατηγορήσαν γιά κακή διαχείριση τῆς ἀρμοδιότητάς του καί ἀποτόλμησαν νά ἐκτοξεύσουν ψόγους ἐναντίον του;

δ) Ἄν πράγματι ὑπῆρξε «*ἀρνητική κριτική*» καί «*ψόγος*» (ὅπως βεβαιώνεται ὅτι ὑπῆρξε), δέ θά ἔπρεπε νά δημοσιευτοῦν στό ἐπίσημο δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος οἱ ἀφορμές, πού προκάλεσαν τήν ἀρνητική κριτική καί τό περιεχόμενο τῶν ψόγων; Εἶναι δυνατόν, Συνοδικοί Σύεδροι, πού σηκώνουν στούς ὦμους τους τό ἐπισκοπικό ὠμόφορο καί τήν εὐθύνη διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας, νά ἔκαναν ἀρνητική κριτική καί νά διατύπωσαν ψόγους ἐναντίον τοῦ προέδρου τοῦ Σώματος, δίχως νά τοὺς ἔχει δοθεῖ καμμιά ἀφορμή;

ε) Κάτι, ἀκόμη πιό παράδοξο. Ἡ «*ἀρνητική κριτική*» καί «*ὁ ψόγος*» δέ συζητήθηκαν. Ἀπλῶς ἀπαντήθηκαν. Καί, μάλιστα, μέ καταιγισμό ἐπιχειρημάτων(!), πού ἀποδείκνυαν τόν Ἀρχιεπίσκοπο ὄχι μόνο ἄθῳ, ἀλλά καί ἥρωα. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δέν ἐπέτρεψε συζήτηση καί ἐπεξεργασία τῶν προβληματισμῶν, πού ἀναστάτωναν τίς συνειδήσεις τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων. Γιά νά προλάβει τήν ἐπέκταση τῆς φωτιάς, ἔσπευσε νά τή σβήσει, προβάλλοντας τά «κατά φαντασίαν» κατορθώματά του. Καί ἄλλαξε τροπᾶριο.

στ) Ὅμως, ἀπό τή στιγμή, πού ἀπαιτεῖ νά παρουσιάζονται τά παράπονα καί οἱ κριτικές στά θεσμικά ὄργανα, δέν ἔχει καί τήν ὑποχρέωση νά ἐμπρέπει τήν ἀνετη συζήτηση καί τήν ἀναζήτηση τρόπων ὑπέρβασης τῶν ἀνωμαλιῶν; Ἄν ἡ «προκάτ» ἀπάντηση ἐπενεργήσει ὡς φίμωτρο, ὡς αὐτοδι-

καίωση τοῦ προέδρου καί ὡς κατακεραύνωση τοῦ «ἀντιρρησία», ποιά πρόοδος θά προκύψει στή λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ ὄργάνου; Ἐκεῖνος ὁ Μητροπολίτης, πού τόλμησε νά ἐξωτερικεύσει τήν ἀγωνία του, δέ θά πικραθεῖ; Καί ὁ διπλανός του, πού ἔγινε μάρτυς αὐτῆς τῆς σκαϊᾶς συμπεριφορᾶς τοῦ προεδρείου, δέ θά ἀναδιπλωθεῖ καί δέ θά ἀποφύγει νά ἐκφέρει τή δική του ἀποψη;

Ὅλα αὐτά τά ἐρωτήματα μένουν ἀναπάντητα. Τά καλύπτει ὁ ἐπέπλος τῆς σιωπῆς. Πού τήν ἐπέβαλε ὁ κ. Χριστόδουλος, ἀκόμα καί στό δημοσιογραφικό ὄργανο, πού ἐποπτεύεται ἀπό τόν ἴδιο.

3. Τό παραπέτασμα.

Χρέος νά ἐκθέσουμε καί μιά ἄλλη παράμετρο.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, στήν ἀτέρμονη ὁμιλία του, αὐτοπροσδιορίστηκε ὡς «*συνισταμένη τῶν διαφόρων τάσεων καί ροπῶν*» ὄχι μόνο τῶν «*ἐντός*», ἀλλά καί τῶν «*ἐκτός τῆς Ἱεραρχίας*».

Ὅπως προκύπτει, ὅμως, ἀπό τό ἐπίσημο δελτίο Τύπου, ὅλοι οἱ «ἐκτός», ὁλόκληρο δηλαδή τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, οἱ κληρικοί, οἱ μοναχοί, οἱ πρόθυμοι χορηγοί τῶν οἰκονομικῶν πόρων, οἱ διαπιστευμένοι ἐκκλησιαστικοί ἀνταποκριτές τῶν μεγάλων δημοσιογραφικῶν συγκροτημάτων καί οἱ ἐρασιτεχνικοί κάλαμοι, πού πληροφοροῦν ἢ ἐκφράζονται μέσα ἀπό τίς σελίδες τοῦ θρησκευτικοῦ Τύπου, οἱ πιστοί καί οἱ ἄπιστοι, ὅλοι κρατήθηκαν στό σκοτάδι. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παίζει τό ρόλο τῆς «*συνισταμένης*» τῶν

τάσεων καὶ τῶν ροπῶν ὅλων αὐτῶν. Ἀλλὰ αὐτοὶ δὲν ἀξιώθηκαν νὰ πληροφορηθοῦν, πῶς τοὺς ἐκπροσωπεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ πῶς διαχειρίζεται τὸ σοβαρὸ διακόνημά του.

Καὶ τὰ ἐρωτήματα κλιμακώνονται:

α) Αὐτὴ ἡ μυστικότητα, αὐτὸ τὸ περίεργο παραπέτασμα δὲ χωρίζει ἐπικίνδυνα τὸ Συνοδικὸ Μέγαρο ἀπὸ τὸ λαό; Δὲν εὐρύνει τὸ ψυχικὸ χάσμα ἀνάμεσα στοὺς ποιμένες καὶ στὸ ποίμνιο; Δὲ δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωση, ὅτι πίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴ μυστηριώδη κουρτίνα κρύβονται καταστάσεις καὶ πρακτικές, πού δὲν ἀντέχουν στὸ φῶς τῆς μέρας;

β) Ἄν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος πιστεύει εἰλικρινὰ καὶ ὄχι ὑποκριτικά, ὅτι τὸ σύνολο τῶν βαπτισμένων, κληρὸς καὶ λαὸς συνθέτουν καὶ συγκροτοῦν τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, γιατί δὲν ἐμπιστεύεται *«τῇ ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς»* (Β' Πέτρ. α' 1) καὶ τὸν ψόγο τῶν συνιεραρχῶν του, ἀλλὰ καὶ τὴ δική του ἀπολογία; Τί φοβᾶται; Ἐκεῖνοι, πού θὰ διερευνήσουν τὸ περιεχόμενο τῶν ἀρνητικῶν ἐπικρίσεων καὶ τοῦ ψόγου καὶ θὰ μελετήσουν σὴ συνέχεια τίς δικές του ἀποκρίσεις, δὲ θὰ καταλήξουν στὴν ἀπόρριψη τῆς ἀρνητικῆς κριτικῆς καὶ στὴν ἀπονομὴ εὐχαριστιῶν καὶ δικαίου ἐπαίνου στὸν Ἀρχιεπίσκοπο;

γ) Ἄν ὁ λαός, ὁ ἐκλεκτός λαός τοῦ Θεοῦ, οἱ ἀποδέκτες τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κρατοῦνται σὲ τόσο μεγάλη ἀπόσταση ἀπὸ τὸ κτίριο τῶν ἀρχιερατικῶν διασκέψεων καὶ-ἄς τὸ ποῦμε-τῶν δεσποτικῶν ραδιουργγιῶν, πῶς θὰ ἀναπαυτοῦν στὴν καθοδήγηση τῶν ποιμένων τους; Καὶ πῶς θὰ ἐμπιστευτοῦν νὰ συγκεντρώσει ὁ

Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος τίς ἀγωνίες τους καὶ τὰ ἐρωτηματικά τους, τοὺς πόθους τους καὶ τοὺς προβληματισμούς τους καὶ νὰ τὰ μεταφέρει, ἀνόθευτα καὶ ἀδιαπραγμάτευτα, στὴν αἴθουσα τῶν Συνοδικῶν Διασκέψεων; Ἄν ὁ προκαθήμενος σχεδιάζει καὶ κινεῖται στὸ σκοτάδι τῆς ἀπόλυτης μυστικότητας καὶ ἂν ὁ λαὸς παραμένει ἀνενημέρωτος καὶ ἀμέτοχος στὴ Συνοδικὴ διεργασία, τότε μοιραῖο εἶναι νὰ σημειωθεῖ διάσταση καὶ διάσπαση. Ἐκεῖ, πού θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχει ἐνόητα καὶ ὁμόνοια καὶ ἀγάπη καὶ κρυστάλλινη διαφάνεια, νὰ κυριαρχήσει τὸ σκοτάδι καὶ ἡ κρυψίνοια καὶ οἱ πονηρές προεκτάσεις.

Ὅταν, μάλιστα, οἱ κάποιες σχισμές, πού δημιουργοῦνται, παρὰ τίς ἀρχιεπισκοπικές προφυλάξεις, στὸ παραπέτασμα τοῦ Συνοδικοῦ ἀποκρυφισμοῦ, φέρνουν στὴ δημοσιότητα καὶ στὴν κοινὴ κρίση σκάνδαλα ἀπεχθέστατης διαφθορᾶς, ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος συρρικνώνεται καὶ ἀπονεκρώνεται καὶ ἡ φωνὴ τῶν ποιμένων δὲ βρίσκει καμμιὰ ἀνταπόκριση.

Μέ τίς προϋποθέσεις αὐτές καὶ μέ τίς συμπεριφορές, πού περιγράψαμε, ἡ Σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων βρίσκεται στὸ χειρότερο καὶ στὸν ἐπικινδυνότερο κλυδωνισμό τῆς ἐκκοσμίκευσης. Καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος πρόεδρος δὲ λειτουργεῖ ὡς ἀδελφός καὶ συλλειτουργός, μῆτε ὡς ποιμένας-πατέρας. Καί, πολὺ περισσότερο, δὲν ἀποτελεῖ *«συνισταμένη τῶν διαφορῶν τάσεων καὶ ροπῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἱεραρχίας»*.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

“ΠΟΘΕΝ

ΕΣΧΕΣ”

Με τις διατάξεις του νόμου 2429/1996 καθιερώθηκε η υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, το γνωστό “πόθεν ἔσχες”, για ὀρισμένες διακεκριμένες κατηγορίες κρατικών λειτουργῶν. Εἰδικότερα με τις διατάξεις αὐτὲς υποχρεοῦνται νὰ υποβάλουν, καὶ μάλιστα κάθε χρόνο, δήλωση γιὰ τὴν περιουσιακὴ τους κατάσταση σὲ ἀνώτατο δικαστικὸ λειτουργό, στὸν Εἰσαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ πρωθυπουργός, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, οἱ ὑπουργοί, οἱ βουλευτές, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ δημοτικοὶ ἄρχοντες, οἱ διοικούντες νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ κ.ἄ. Περιεχόμενο τῶν δηλώσεων εἶναι τὰ πάσης φύσεως ἀκίνητα, τὰ μεταφορικὰ μέσα (αὐτοκίνητα κλπ.), τὰ μερίδια, οἱ μετοχές καὶ οἱ καταθέσεις σὲ κάθε Τράπεζα ἢ ἄλλο πιστωτικὸ ἴδρυμα, καθὼς καὶ ὁ τρόπος ἀπόκτησής τους. Καὶ τοῦτο ἀναφέρεται ὄχι μόνο σ’ αὐτὲς καθεαυτὲς τὶς παραπάνω κατηγορίες προσώπων, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καὶ στὰ αὐτὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα, πὺ ἀνήκουν στοὺς γονεῖς καὶ στὰ παιδιά, στὴ σύζυγο, στὰ ἀδελφία καὶ στοὺς συζύγους αὐτῶν. Καὶ κάτι ἀκόμη. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀπόκτηση τῶν ἐν λόγω περιουσιακῶν στοιχείων, ἐπιβάλλε-

ται νὰ παρατίθεται πλήρης αἰτιολογία, ἡ ὁποία πρέπει νὰ συμπληρώνεται με τὴν προσκομιδὴ καὶ τῶν οἰκείων παραστατικῶν-δικαιολογητικῶν στοιχείων.

Στὰ παραπάνω ὑπόχρεα πρόσωπα, ἀπὸ ὅσα γνωρίζουμε, δὲν περιλαμβάνονται καὶ οἱ διαποimaίνοντες Μητροπόλεις Ἀρχιερεῖς. Φρονοῦμε ὅτι ἡ ἐξαίρεση αὐτή, με τὸ κρατοῦν σήμερα σύστημα διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἄστοχνη. Καὶ τοῦτο γιατί: Α) Μὲ τὴ ρητὴ διάταξη τῆς παραγ. 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 590/1977, δηλαδὴ τοῦ ἰσχύοντος Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας, πὺ εἶναι προῖον καὶ δημιούργημα τῆς τότε μεταπολιτευτικῆς διοίκησής της, ὀρίζεται ὅτι “Κατὰ τὰς νομικὰς αὐτῶν σχέσεις ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ Μητροπόλεις,... εἶναι Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου”, Β) Μὲ πάγια νομολογία τοῦ Ἀνώτατου Ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου (Σ.τ.Ε.) καὶ μάλιστα με ἀπόφαση τῆς Ὁλομελείας του (1571/1985), ἔγινε δεκτό, καθ’ ἐρμηνεία τῶν εἰδικῶν αὐτῶν διατάξεων, ὅτι οἱ Μητροπολίτες ἀποτελοῦν, κατὰ τὸ ἰσχύουν σύστημα διοίκησης καὶ τὶς ἐξ αὐτοῦ σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, ὄργανα διοικήσεως “...ὡς μετέχοντες εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ

τῆς οἰκείας Μητροπόλεως, ἥτοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου...” καὶ Γ) Ἡ ἴδια ἡ Πολιτεία ἔχει ἀναλάβει τὴ νομοθετικὴ μέριμνα γιὰ τὴ μισθοδοσίαν τῶν Ἀρχιερέων ἀπὸ τὰ κονδύλια τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ βασικοὶ νομικοὶ λόγοι ἐπιβάλλουν καὶ στοὺς Μητροπολίτες, ὡς ὄργανα διοικήσεως, τὴ διαφάνεια στὴν ἀποκτῆση καὶ τὴ διαχείριση τῶν περιουσιακῶν τους στοιχείων. Τοῦτο ἄλλωστε πρέπει νὰ συμπίπτει καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴς προθέσεις καὶ τῶν ἰδίων τῶν Ἀρχιερέων, οἱ ὅποιοι, ἀκτῆμονες ὄντες κατὰ τὴς ἐπιταγὰς τῶν Ἱερῶν Κανόνων, θὰ πρέπει νὰ ἀναζητοῦν “ἐν παντὶ καὶ πάντοτε” τὴν εὐκαρίαν νὰ ἀποδεικνύουν ἔναντι τοῦ πληρώματος τὴν ἀκτημοσύνην καὶ τὴν ἀφιλοχρηματίαν τους. Καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει κανένας ἀντίρρηση ὅτι ἰδανικὴ εὐκαιρία θὰ παρέχονταν, ἂν καὶ οἱ διαποιομαίνοντες Μητροπόλεις Ἀρχιερεῖς, ἀθόρυβα καὶ χωρὶς προσωπικὴ ἐπίδειξη, εἶχαν τὴν ἴδια δυνατότητα νὰ ὑποβάλλουν καὶ αὐτοὶ ἐπίσημα καὶ ὑπεύθυνα, ὅπως ἄλλωστε τὸ κάνουν καὶ ὅλοι οἱ ἀνώτατοι κρατικοὶ λειτουργοί, δηλώσεις κάθε χρόνον γιὰ τὴν περιουσιακὴν τους κατάστασιν, ἂν ὅχι στὸν Εἰσαγγελεὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἔστω σὲ κάποιο ἄλλο συλλογικὸ ἐκκλησιαστικὸ ὄργανο. Ἐτσι θὰ ἀποδεικνύουν μὲ παρρησίαν καὶ εὐθύτητα τὴν ἀκτημοσύνην τους καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος θὰ περιορίζονται τὰ διὰφορα καλόπιστα ἢ καὶ κακόπιστα σχόλια γιὰ φιλοχρήματες διαθέσεις καὶ συμπεριφορὰς ὁρισμένων ἀπὸ τοὺς Ποιμένες μας, ποὺ πολὺ συχνὰ ἔρχονται στὴ δημοσιότητα ἀπὸ τὴν ἔντυπὴν καὶ τὴν ἠλεκτρονικὴν δημοσιογραφία.

Καὶ δὲν εἶναι δυστυχῶς λίγα αὐτὰ τὰ δημοσιεύματα. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν (γιὰ νὰ

ἀναφερθοῦμε ἐντελῶς ἐνδεικτικὰ σὲ μερικά) δυὸ ἐπαρχιακὲς ἐφημερίδες, κατονομάζοντας τὸ Μητροπολίτη, ἀναφέρονταν σὲ καταθέσεις χρημάτων ἄνω τοῦ ἐνὸς δισεκατομμυρίου, ἐνῶ πρόσφατα γιὰ ἄλλο συνεπίσκοπό του ἐπώνυμο δημοσιογραφικὸ ρεπορτάζ ἀναφέρεται σὲ καταχωρίσεις μεριδίων ἐπ’ ὀνόματι του καὶ ἐπ’ ὀνόματι συγγενικοῦ του προσώπου ἀρκετῶν ἑκατομμυρίων. Ἄλλα, ἐπώνυμα καὶ αὐτὰ δημοσιεύματα, ἀναφέρονται σὲ “μεταβιβάσεις” ἀπὸ Μητροπολίτην σὲ πρόσωπο τοῦ περιβάλλοντός του κύριαν καὶ ἐξοικικὴν κατοικίας μὲ ἐπιπλέον ἀναφορὰ σὲ ὅχι εὐκαταφρόνητο ἀριθμὸν διαμερισμάτων ἰδιοκτησίας τοῦ ἰδίου, στὴν ἀποκτῆσιν ἀπὸ ἄλλο (ἥδη κοιμηθέντα) Μητροπολίτην στὸ ὄνομά του καὶ στὸ ὄνομα συγγενικῶν του προσώπων ἀκινήτων, σὲ παραχωρήσεις μὲ διαθήκες ἀκινήτων καὶ χρημάτων, στὰ ἄκρως εὐτελεστικὰ σχόλια γιὰ τὴς ἀμοιβὰς ὧν Ἐπισκόπων “κατὰ σύνηθες ἐπάγγελμα” μετέχουν σὲ γάμους, κηδεῖες καὶ μνημόσυνα καὶ σὲ ἄλλες τελετὰς καὶ πανηγύρεις κ. ἄ. Ὅλα τὰ παραπάνω τὰ μεταφέρουμε χωρὶς σχόλια, ὅπως αὐτὰ κατὰ καιροὺς καταγράφονται σὲ συγκεκριμένα ἐπώνυμα δημοσιεύματα τοῦ ἡμερησίου καὶ ἐκκλησιαστικοῦ τύπου, χωρὶς νὰ ὑπάρξει καμμία ἀντίδραση ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκηση. Ἐντοπίζουμε καὶ στιγματίζουμε γενικὰ τὸ φαινόμενο αὐτὸ καθεαυτὸ καὶ δὲν περιορίζομαστε στὴς κατ’ ἰδίαν περιπτώσεις.

Ὁ Μητροπολίτης εἶναι πρῶτα μοναχὸς καὶ μετὰ Ἐπίσκοπος. Καὶ ὡς μοναχὸς πρέπει νὰ διαφυλάσσει ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ τὴ βασικὴν γιὰ τὸ μοναχὸν ἀρετὴ τῆς ἀκτημοσύνης. Καὶ τὴν κανονικὴν αὐτὴ ἀρχὴν παραβιάζουν καὶ ὅσοι στὴ ζωὴν δι-

ατηρούν περιουσίες και όσοι με τη διαθήκη τους τις διαθέτουν μετά το θάνατό τους, όπου και για όποιο σκοπό τις διαθέτουν. Και είναι επόμενο με τέτοιου είδους δημοσιεύματα, και με τον τόνο της δημοσιογραφικής προβολής, που παρουσιάζονται, να δημιουργείται και να συντηρείται στο πλήρωμα έντονη ή αμφιβολία για το ήθος και την αφιλοχρηματία των Ποιμένων του, αφού ούτε οί ίδιοι οί Μητροπολίτες αμφισβητούν τις δημοσιογραφικές αυτές αποκαλύψεις, ούτε και η διοίκηση της Εκκλησίας καταφεύγει στην έρευνα για τη διακρίβωση της πραγματικότητας.

ΕΠΙΜΕΤΡΟ. Ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος, κατά προσωπική διαπίστωση στενοῦ του συνεργάτη, κάθε τελευταία ημέρα πρὸ τῆς μισθοδοσίας του, τὰ λιγοστά, πού τοῦ ἀπέμεναν ἀπὸ τὸν προηγούμενο μήνα, τὰ διέθετε γὰρ τρέχουσες καθημερινές ἀνάγκες ἐνδεῶν συνανθρώπων του. Καὶ ὁ ἅγιος Μητρο-

πολίτης Λαρίσης Θεολόγος, πού τόσο ἄδικα καὶ βάνανυσα κτυπήθηκε ἀπὸ τὴν διοικοῦσα Ἐκκλησία, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κοίμησής του βρέθηκε νὰ ἔχει ὡς μοναδικὸ περιουσιακὸ στοιχεῖο δραχμὲς πενήντα ἑπτὰ, καὶ αὐτὲς σὲ κέρματα. Τὸ παράδειγμα τῶν δυὸ αὐτῶν ἀγίων Ἀρχιερέων φαίνεται ὅτι δὲν τὸ ἀκολουθοῦν πολλοί. Ἴσως νὰ ὑπάρχουν ἀκόμη κάποιοι. Ἐκεῖ ὅμως πού δὲν ὑπάρχουν τέτοια φωτεινὰ δείγματα ἄκρας αφιλοχρηματίας, ἃς ἔλθει τουλάχιστον νὰ καλύψει αὐτὸ τὸ κενὸ ἡ δῆλωση περιουσιακῶν στοιχείων. Τὸ "ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ". Τοῦτο ὅμως τὸ βλέπουμε δύσκολο. Δυσκολότατο. Τὸ θεωροῦμε ὅμως ἀναγκαῖο καὶ ἀπαραίτητο. Γιὰ νὰ διαλυθοῦν οἱ κακὲς καὶ ἐν πολλοῖς ὄχι ἀβάσιμες ἐντυπώσεις, κυρίως ὅμως καὶ πρωτίστως γὰρ νὰ διαφυλαχθεῖ τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Σχολιαστὴς

Παπα-Γιάννη

Τὸ ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα καταβρωμίζεται μέ τίς ἀναθυμιάσεις τῶν ὁμοφυλοφιλικῶν σκανδάλων, πού ἀναδύονται ἀπὸ τὰ δεσποτικά περιβάλλοντα.

Καὶ ὁ Χριστόδουλος... ἀρωματίζεται!!!

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

Τά «δῆθεν» σκάνδαλα.

Ἐφευρετικός, ἀλλά καί ἀπροσδιόριστος στίς ἐμφανίσεις του καί στίς δηλώσεις του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Σά νά τόν προσγείωσε, μόλις τώρα, τό διαστημικό λεωφορεῖο, ὕστερα ἀπό μακριά ἀπουσία σέ ἄλλο πλανήτη.

Κάποιοι χαρακτηρίζουν τίς παρεμβάσεις του γραφικές. Ἐμεῖς θά τίς ὑπογραμμίσουμε ὡς τραγικές.

Στίς 26 Ἰανουαρίου, σέ περίοδο, πού τά ἐκκλησιαστικά σκάνδαλα ἀναγωνίζονταν τίς ἀθλιότητες τοῦ ποδοσφαιρικοῦ χώρου, ἡ Μακαριώτατος (σέ πλημονή μακαριότητας) ἐμφανίστηκε στίς τηλεοπτικές ὁθόνες καί κάλεσε τό λαό νά μὴ δίνει καμμία σημασία στήν ἀκατάσχετη σκανδαλογία, πού ἀνᾶσνουν τόν πέπλο τῶν «δῆθεν» προσωπικῶν δεδομένων τῶν Ἐπισκόπων καί δημοσιοποιεῖ τήν ἀφόρητη μπόχα. Συνέστησε πλήρη περιφρόνηση στά ρόζ δημοσιεύματα τῶν ἐφημερίδων καί στίς κακόβουλες(!) προσεγγίσεις στήν ἰδιωτική ζωὴ τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τοὺς τηλεοπτικούς ἀστέρες. Καί αὐτό, γιατί ὅλα αὐτά προέρχεται ἀπό τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ἐκκλησίας.

Εἶπε ὁ κ. Χριστόδουλος: «Μὴν πιστεύετε οὔτε τὰ μισά. Δέν ἔχουμε τίποτα νά φοβηθοῦμε. Τά τελευταῖα χρόνια ἀπὸ καιροὺς εἰς καιρὸν ἡ Ἐκκλησία βρίσκεται στὸ ἐπικέντρο ὀρισμένων δῆθεν σκανδάλων, μιᾶς παραφροσύνης, πού τάχα ἀποβλέπει νά διορθώσει τὰ κακῶς κείμενα, ἀλλὰ στήν πραγματικότητα ἀποσκοπεῖ νά γκρεμίσει τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ κόσμου πρὸς τήν Ἐκκλησία. Ὁ ἀναγκαῖος «μαῖντανός» πρέπει νά εἶναι ἡ Ἐκκλησία, εἴτε φταίει εἴτε ὄχι, εἴτε εἶναι ἀναμεμιγμένη εἴτε ὄχι».

Αὐτὴ τὴν ἐκκληση τὴν ἔκανε ὁ κ. Χριστόδουλος σέ περίοδο, πού τὰ ἐκκλησιαστικά σκάνδαλα εἶχαν καταβρομίσει τίς σελίδες τῶν ἐφημερίδων καί εἶχαν κάνει ἀκόμα καί τίς ὁθόνες τῶν πιὸ σκανδαλοθηρικῶν καναλιῶν νά κοκκινίζουν ἀπὸ ντροπὴ.

Δέν εἶχε πάρει, ἄραγε, εἰδηση τί γίνεται γύρω του; Δέν εἶχε φτάσει στά χέρια του

καμμία ὑπεύθυνη καί ἐνυπόγραφη καταγγελία; Στὴ λίμνη Πλαστήρα, πού πῆγε νά ἀναπαυτεῖ, δέν τόν ἀγγίξε ἡ χλεὺθ τοῦ ποιμνίου; Ἡ δίκη, πού βρισκόταν σέ ἐξέλιξη στὸ Δικαστήριό τῆς Λάρισας, δέν τόν προβλημάτισε; Οἱ κασέτες (ἂχ αὐτές οἱ κασέτες!!), πού ὅσο κρύβονται βαθειά στὰ ντουλάπια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τόσο κυκλοφοροῦν καί ἐνημερώνουν πιστοὺς καί ἄπιστους γιὰ τίς πομπές κάποιων μιτροφόρων καί γιὰ τό φόβο κάποιων ἄλλων (φίλων ἢ καί

πλαστογράφων), μήπως ἡ ἀποκάλυψη τοὺς συμπαράσχει στὸν Καιάδα, δέν τοῦ σφράγισαν τό στόμα;

Τί ἤθελ καί βγῆκε στὴ δημοσίᾳ καί κάλεσε τό λαό νά μὴν πιστεύει σ' ὅσα ἀκούει;

Καί τί νά πιστεύει αὐτός ὁ λαός, ὁ προδομένος λαός; Ὅτι τὰ 700 ἑκατομμύρια, πού ξόδεψε ὁ Χριστόδουλος γιὰ νά ἐπισκευάσει καί νά διακοσμήσει τὴν κατοικία του, δέν εἶναι 700 ἑκατομμύρια, ἀλλὰ 700 δραχμές; Ἡ ὅτι οἱ βρωμερές κασέτες δέν περιέχουν διαλόγους ἐσχάτης διαστροφῆς, ἀλλὰ ἠθικοπλαστικὴ διδαχὴ;

Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ἀκόμα καί τό ψέμα καί ἡ εξαπάτηση τοῦ λαοῦ ἔχουν τά ὅριά τους.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτῆτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.